

İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasəti dinamik inkişafı təmin edir

Azərbaycan öz daxili imkanlarını səfərbərliyə alaraq güclü dövlət qurub və iqtisadi qüdrətini daim artırır

Ölkəmizdə də iqtisadiyyatın dinamik inkişafının keyfiyyətə yeni mərhələsi qarşıda duran əsas vəzifələri düzgün müəyyənləşdirmək, müasir çağırışlara operativ, vaxtında düzgün cavab vermək və davamlı irəliləmək üçün yürüdülmüş siyasət kəmiyyət dəyişikliklərinin keyfiyyət müstəvisinə keçirilməsini təmin edir. Neft sektorundan gələn gəlirlərin qeyri-neft sektoruna, xüsusən də regionların sosial-iqtisadi inkişafına istiqamətləndirilməsi iqtisadi siyasətin əsas prioritetləri kimi diqqəti cəlb edir. Bu strategiyanın nəticəsidir ki, iqtisadiyyatımız beynəlxalq miqyasda yüksək tempə inkişaf edən kimi qiymətləndirilmiş, rəqabətqabiliyyətli kimi möhkəmlənmişdir. Bu səbəbdən də xalq dövlət başçısının yürütdüyü siyasəti dəstəkləyir və ölkənin daha da yüksək mərhələyə çatacağına inanır.

Prezident İlham Əliyev Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının yekunlarına həsr olunan konfransdakı nitqində görülmüş işlər sayəsində dayanıqlı iqtisadiyyata nail olunması barədə demişdir: "Beləliklə, görülmüş işlər haqqında danışanda əlbəttə ki, biz son 15 il ərzində yerinə yetirilmiş işlərə nəzər salmalıyıq. Bu işlər həm real həyatda, həm rəqəmlərdə, həm də dəyişən, abadlaşan şəhərlərdə özünü göstərir. Son 15 il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya miqyasında rekord templərlə inkişaf etmiş, ümumi daxili məhsul 3,3 dəfə artmışdır. Bir daha demək istəyirəm, bu, dünya miqyasında rekord göstəricidir. Sənaye istehsalı 2,6 dəfə artmışdır. İxracımız 4,7 dəfə, valyuta ehtiyatlarımız 24 dəfə artıb və bu gün 45 milyard dollar təşkil edir. Yəni, bu, onu göstərir ki, Azərbaycan regionlarına və eyni zamanda, neft-qaz sektoruna, Bakı şəhərinin inkişafına böyük vəsait qoyulmasına baxmayaraq, biz öz valyuta ehtiyatlarımızı 24 dəfə artırmağa bilməmişik. Bu, bizə imkan verir ki, gələcəyə çox böyük ümidlərlə baxaq. Azərbaycan iqtisadiyyatı bu gün dayanıqlı iqtisadiyyatdır".

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarının qəbul edildiyi 2004-cü ildən bəri uğurla həyata keçirilməsi bölgələrimiz-

də də infrastrukturun bərpasına, genişləndirilməsinə, real iqtisadiyyatın müasir innovativ inkişafına, imkan vermişdir. Hazırda ölkə regionlarında ənənəvi məşğulluq sahələri olan barmaçılıq, pambıqçılıq, üzümçülük, tütünçülük və s.-nin dirçəldilməsi və inkişafı xüsusi diqqət mərkəzindədir. Bu istiqamətdə mühüm əhəmiyyətli islahatlar davam edir, tədbirlər həyata keçirilir. Bütün nailiyyətlər Azərbaycanın öz iqtisadiyyatını sadəcə neft amili üzərində qurmadığını, əldə olunmuş uğurlu nəticələrdə qeyri-neft sektorunun da mühüm paya malik olduğunu təsdiqləyir.

Bazar iqtisadiyyatının aparıcı qüvvəsi olan özəl sahibkarlığa dövlət dəstəyinin verilməsi iqtisadi inkişaf strategiyasının prioritetlərindən ən mühümüdür. Son illərdə bu istiqamətdə aparılan islahatlar, verilən sərəncam və fərmanlar, qəbul olunan qanunlar, dövlət tərəfindən görülən digər məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində əldə olunan tərəqqi Dünya Bankının "Doing Business 2019" təhlilində öz əksini tapıb, ölkəmiz ümumi reytingdə yeni rekorda imza ataraq dünyada 10 ən islahatçı dövlət siyahısına daxil olub. Bu mövqə ölkədə əlverişli investisiya mühitinin cəlbediciliyinin də mühüm göstəricisidir. Təbii ki, bu səviyyə iqtisadiyyata, xüsusən də

onun qeyri-neft sahələrinə özəl, xarici və daxili sərmayələrin cəlbini gücləndirir. Bu gün Azərbaycan əhalisinin təqribən yarısı regionlarda yaşayır. Ənənəvi təsərrüfat sahələrinin dirçəldilməsi və inkişafının dinamizminin qorunması isə qeyri-neft sektorunun yeni tərəqqi mərhələ-

subsidya və güzəştlər verilməsi sahibkarlığa dövlət dəstəyinin əyani göstəricisidir. Bu dövrdə Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun xətti ilə 999 sahibkara 160,0 milyon manat məbləğində güzəştli şərtlərlə kreditlər ayrılıb, İpoteka və Kredit Zəmanəti Fondu isə ölkə bankları tərəfin-

və stimullaşdırılması proqramı çərçivəsində dövlət büdcəsindən 15,0 milyon manat məbləğində ixrac təşviqləri ödənilib.

Göründüyü kimi, dövlət rəhbərliyinin prioritet istiqamətlər elan etdiyi iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, bazar iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən sahibkarlığın inkişafı üçün aparılan siyasi, iqtisadi, hüquqi islahatlar və investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması nəticəsində qeyri-neft sektorunun dinamizmi qorunur. Real iqtisadiyyatın sürətli, yüksək templi inkişafı daxili investisiyaların həcmnin artımına da imkan vermişdir. Ölkə rəhbərliyinin uzaqgörən və düşünlü uğurlu iqtisadi inkişaf strategiyasının əsas tərkib hissələrindən biri olan sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq, müasir sənaye parkları və məhəllələrinin yaradılması rəqabətqabiliyyətli və ixrac yönümlü məhsulların istehsal həcmnin artmasına təkan verir.

Azərbaycan iqtisadiyyatına, ümumiyyətlə, 15 ildə 250 milyarddan çox ABŞ dolları həcmində sərmayə yönəldilmişdir, bu məbləğin yarısı daxili vəsaitlərdir. Qeyd etmək vacibdir ki, dövlətin prioritet elan etdiyi sənayeləşmə prosesi müvəffəqiyyətlə gedir. Dövlət başçısı bu istiqamətdə görülən işlər barədə vurğulamışdır: "Sənayeləşmə prosesi uğurla gedir. Son vaxtlar sənaye parklarının fəaliyyətə başlaması geniş vüsət almışdır. İndi bu proses bir neçə şəhərdə gedir və sənaye parklarında bizim 67 rezidentimiz var. Onlardan 40-ı artıq fəaliyyətdədir. Aqroparkların yaradılması çox müsbət hal kimi qiymətləndirilə bilər. Proqramda 51 aqroparkın yaradılması nəzərdə tutulub. Onlardan 17-si fəaliyyətdədir. Qalan aqroparkların işə düşməsi nəticəsində həm bölgələrdə yeni iş yerləri yaradılacaq, həm də kənd təsərrüfatı məhsullarımızın istehsalı və ixracı daha da artacaq".

(davamı 2-ci səhifədə)

si, müxtəlif ənənəvi təsərrüfat sahələrinin yaradılması və məşğulluğun təmini, ixrac potensialının artmasıdır.

2018-ci il ərzində kənd təsərrüfatı sahəsində çalışanlara 370,0 milyon manat məbləğində

dən kreditləşdirilən 277,0 milyon manat məbləğində ipoteka kreditlərini yenidən maliyyələşdirib, 17,0 milyon manat məbləğində kreditlərlə bağlı zəmanət dəstəyi göstərib. Sahibkarlara ölkənin qeyri-neft məhsullarının ixracının təşviqi

İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasəti dinamik inkişafı təmin edir

Azərbaycan öz daxili imkanlarını səfərbərliyə alaraq güclü dövlət qurub və iqtisadi qüdrətini daim artırır

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Real iqtisadiyyatın çoxşaxəli inkişafı müasir şəraitdə həm də makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanması və maliyyə təhlükəsizliyinin təmini baxımından həyati əhəmiyyət kəsb edir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarının uğurla həyata keçirilməsi də Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda yeni mühüm islahatların aparılmasına və layihələrin davamlı icrasına imkan verib, nəticədə ölkəni Avrasiya materikində çox əhəmiyyətli geosiyasi mövqeyə sahib edib. Regionlarımızda sosial-iqtisadi layihələrin reallaşması, hərtərəfli inkişafa xidmət edən kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi və davamlı səciyyə daşması inkişafın dinamizmini təmin edən amillərdəndir, çünki bütün bunlar düşünülmüş siyasətlə istiqamətlənir. İnkişaf etmiş dövlətlərin təcrübəsi də sübut edir ki, ölkə iqtisadiyyatının yüksək inkişaf tempini qorumaq üçün regionlarda bütün potensialın aşkara çıxarılaraq dövriyyəyə cəlb edilməsi, təsərrüfatların tərəqqisində tarazlıq yaradılması, yerlərdə tarixi məşğulluq ənənələrinin dirçəldilməsi, inkişaf etdirilməsi çox mühüm şərtidir.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin iqtisadi siyasətinə tarixən özünü doğrultmuş məşğulluq ənənələrinə xüsusi diqqət yetirilməsi, regional inkişaf məsələlərində ön plana çəkilməsi ölkənin bölgələrinin hərtərəfli tərəqqisinə yönəlmişdir və müvafiq Dövlət proqramlarının icrası, bu istiqamətdə fəaliyyətin səmərəliliyini təmin edən fərmanların, sərəncamların verilməsi bu reallığa əsaslanır. Ölkə rəhbəri ənənəvi məşğulluq sahələrinin, o cümlədən baramaçılığın tütünçülüyn və digərlərinin dirçəldilməsi, yaradılan potensialın daha da gücləndirilməsi, perspektivləri və inkişaf etdirilməsi barədə danışarkən vurğulamışdır: “Baramaçılıq üzrə də müşavirə keçirilmişdir. Burada mənzərə, ümumiyyətlə, çox maraqlıdır. Sovet vaxtında baramaçılığın çox böyük ənənələri olub. Xüsusilə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə bir çox rayonlarda barama istehsalı ən yüksək səviyyədə idi. Ancaq 2015-ci ildə biz gördük ki, cəmi bir rayonda barama tədarük edilir, özü də 230 kiloqram. Qısa müddət ərzində çox ciddi tədbirlər görüldü. Keçən il 38 rayonda artıq 513 ton barama tədarük edildi. Biz barama tədarükünü 230 kiloqramdan 513

tona çatdırdıq. Bu il 800 ton planlaşdırılır. Əlbəttə ki, Şəkidəki ipək kombinatının daha böyük həcmə işləməsi, orada daha çox sayda iş yerlərinin yaradılması üçün bu, əsas şərtidir. Təkcə keçən il 2 milyon 600 min tut tingi əkilmişdir. Digər sahələr üzrə də işlər gedir. Mən çayçılıq, çəltikçilik, sitrusçuluq üzrə müşavirə keçirmişəm. Bu sahədə də irəliləyiş var. Arıçılığın da həm daxili bazar, həm də ixrac üçün çox böyük potensialı var. Bizim balımız çox keyfiyyətlidir, xarici bazarlarda yüksək qiymətləndirilir. Biz indi həm ailə biznesi çərçivəsində arıçılığa dəstək oluruq, həm də ki, subsidiyalar verilir, bu yaxınlarda artırılıb. Arıçılığın böyük perspektivləri var, bu, çox gəlirli sahədir. Fermerlər, vətəndaşlar üçün çox gözəl nəticələr verə bilər”. Beləliklə, Azərbaycan öz daxili imkanlarını səfərbərliyə alaraq güclü dövlət qurub və iqtisadi qüdrətini artırmaq üçün bütün istiqamətlərdə inam və əzmlə irəliləyir. Xalqımız on illər boyu müstəqillikdən məhrum olduğu üçün öz sərvətlərindən sərbəst istifadə edə bilmirdi. Suverenliyini bərpa etdiyi 28 il kifayət etdi ki, bütün dünyaya birliyinə sübut etsin ki, biz müstəqil ölkə kimi

yaşaya bilirik, öz siyasətimizi özümüz müəyyən edə və bu gün dünya dövlətlərinin imzaları sırasında ölkəmizin nüfuzlu adını qürurla yazmağa bilirik. Hazırda Azərbaycan özünəməxsus inkişaf yolu ilə inamla gedir və daha yüksək mərhələlərə qalxmaq üçün bütün imkanlar vardır. Son 16 ilin yekunları sübut etdi ki, düşünülmüş siyasət və çevik operativ iqtisadi model nəticəsində sosial-iqtisadi sahədə əldə edilən uğurlar sayəsində Azərbaycan daha da sürətlə tərəqqi edəcək, müasirləşəcək və beləliklə də, uzunmüddətli inkişaf strategiyası inamla reallaşacaqdır.

Bu gün beynəlxalq çağırışlar tələb edir ki, əsas vəzifə bu tələblərə cavab verən islahatları operativ, müvəffəqiyyətlə icra etməklə müasir innovativ iqtisadi inkişafın sürətliliyini mühafizə etmək, müasir texnika və texnologiyanın tətbiqinə nail olmaq, qarşıya çıxan bütün problemləri, maneələri operativ aşkar etmək və vaxtında həll edərək irəliləyişin dinamizmini qorumaqdır. Vurğulamaq lazımdır ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək üçün yaradılmış müvafiq infrastrukturular geniş imkanlar açıb, nəti-

cədə hər bir iqtisadi rayonda ənənəvi məşğulluq sahələri də perspektivliyə şərait yaratmaqla dövlətin iqtisadi gücünə yeni stimullar verəcəkdir. Dövlət başçısı davam edən beynəlxalq gərginlik və böhran şəraitində Azərbaycanda iqtisadi sahədə qarşıya qoyulan bütün vəzifələrin uğurla icra olunduğu və xalqın inkişaf, əmin-amanlıq şəraitində yaşadığı barədə deyib: “Azərbaycanda aparılan iqtisadi, siyasi islahatlar, ölkəmizin güclənməsi bizə dünyada gedən riskli proseslərdən özümüzü qorumağa imkan yaradı. Bir daha demək istəyirəm, bizim xarici siyasətimizin əsas məqsədi ondan ibarətdir ki, xaricdən gələn mümkün risklərin idarə olunmasına, azaldılmasına, aradan qaldırılmasına imkan versin. Biz buna nail oluruq. Son 15 il ərzində Azərbaycan xalqı əmin-amanlıq şəraitində yaşayır. Azərbaycan xalqı rahat yaşayır, qurur, yaradır. Hesab edirəm ki, hər bir vətənpərvər insan öz ölkəsi ilə, bugünkü Azərbaycan ilə haqlı olaraq fəxr edə bilər”.

Ataş CƏBRAYILOV,
“Respublika”.